

Marcus

13 cum sit dominus. Dicit cauere a scribis
de vidua et gacophilatio.

De templi structura. De venturis ante
diē iudicij. de passione martyriū. de abo-
minatōne et fuga et pregnantib. de tri-
bulatōnibus. abbreviatio diez. de pseu-
do christi. et prophetis. sol obtenebrabi-
tur et luna nō dabit splendorē suu. stel-
le erunt decidentes t̄c. de aduentu chri-
sti. paralola ficus. diem et horam nemo
scit. vigilate et orate nescitis t̄pus.

14 De vnguento effuso super caput iesu.
proditio iude. cum discipulis manduca-
uit pasca. dicit unus vestrum tradet me
de sacramento corporis et sanguinis t̄c.
et captio iesu.

15 Unctum iesum duxerunt ad pylatum
et illusio. et crucifijo et mors. et sepulta-
ra iesu christi.

16 Resurrectio et ostensio eius. et q̄ predi-
care iubet euangelium.

ciamentorum eius. Ego baptisaui vos Mat.3.e.Lu-
in aqua: ille vero baptisabit vos spiritu Jo.i.d.act.i.
sancto. Et factus est in diebus illis venit Mat.3.t.
jesus a naçareth galilee et baptisatus est
a iohāne in iordanie. Et statim ascendens
de aqua. vidit celos apertos. et spiritum
sanctum tanq̄ columbam descendente
et manente in ipso. Et vox facta est de Esa.24.Ot.
celis. Tu es filius meus dilectus. in te et.17.b.Luc.
complacui. Et statim spiritus expulit e- 2.2De.1.d
um in desertum. Et erat in deserto qua- Mat.4.a
draginta diebus et quadraginta nocti- Luce.4.a
bus: et temptabatur a satanā. Eratq; Mat.4.c
cum bestiis: et angeli ministrabant illi.
Postq; autem treditus est iohannes Mat.4.d
venit iesus in galileam: predicans euangeliū regni dei: et dicens. Quoniam impletum est tempus. et apropinquabit regnum dei. Denitemini et credite Mat.4.e.
euangelio. Et preteries secus mare galilee: vidit Symonem et Andream fra- Act.3.d
trem eius mittentes rhetia in mare. Mat.4.e.7.8
Erant enim pescatores. Et dixit eis ie- Luce.5.b
sus. Venite post me et faciam vos fieri pescatores hominum. Et protinus reli- Mat.4.f
ctis rhetibus secuti sunt eum. Et progressus inde pusillum vidit iacobum ge- bedei et iohannem fratrem eius et ipsos cōponentes retia in nauī: et statim vocauit illos. Et relicto patre suo cōbedeo in nauī cum mercenariis: secuti sunt eum Luce.4.e.
Et ingrediuntur capharnaūum: et in tam sabbatis ingressus in synagogas do- cebat eos. Et stupebant super doctrinam Mat.7.g.
eius. Erat enim docens eos quasi pote- Luce.2.g.
statem habens: et non sicut scribe. Et erat in synagoga eorum homo in spiritu immundo: et exclamauit dicens. Quid Luce.4.e
nobis et tibi iesu naçarene? Venisti p- Luce.4.f
dere nos. Scio q̄ sis sanctus dei: Et con- minatus est ei iesus dicens. Obmuta-
sce: et eri de homine. Et discerpens eum
spiritus immundus. et exclamans voce magna: exiit ab eo. Et mirati sunt om̄is ita ut quererent inter se dicentes. Quid nam est hoc? Que nā doctrina hęc noua
Quia in p̄tate spiritib⁹ immundis impe- C
rat: et obediuit ei. Et processit rumor eius

Explicit registrum. Incipit
euangelium fm Marcum

R̄citum euā

geliū iesu christi filij dei
sicut scriptū est in esaia
propheta. Ecce misericordia
angeluz meū ante faciem
tuam: qui p̄parabit vi-
am tuam ante te. Glor-

clamantis in deserto. Parate viam domini
rectas facite semitas eius. Fuit in desi-
erto iohannes baptizans et predicans ba-
ptismum penitentie: in remissione peccatorum. Et egrediebatur ad eū omnis
iudee regio: et hierosolymite vniuersi et
baptizabant ab illo in iordanis lumine
confitentes peccata sua. Et erat iohannes
vestitus pilis camelorum et cōa pelli-
cea circa lumbos eius. et locustas et mel
filñestre edebat: et predicabat dicens.
Elenchit fortior me post me: cuius nō suz
dignus. p̄cumbens soluere corrigiaz cal-

A
Malach.3.
Mat.ii.c
Luce.7.d.
Esaie.40.
Mat.3.a
Johan.1.c

Mat.3.b
Luce.3.a
Johan.3.e.
Mat.3.a

B
Mat.3.e.Lu.3.d
Johan.1.d

st.8.c. I.4.f. statim in omnē regionē galilee. Et pti-
nus egrediētes de synagoga: venerūt in
domū simonis et andree cū iacobo et io-
hanne. Recumbebat autēz socrus simo-
nis febricitans: et statim dicūt ei de illa.
Et accedēs eleuauit eā apprehensa ma-
nu eius. et cōtinuo dimisit eā febris et
ministrabat eis. Clespere autēz facto cū
occidisset sol: afferebant ad eum omnes
male habentes et demonia habentes. et
erat omnis ciuitas cōgregata ad ianuā.
Et curauit multos q̄ verabant varijs
languoribus. Et demonia multa ejcie-
bat. et non sinebat ea loqui qm̄ sciebant
eum. Et diluculo valde surgens eges-
sus abiit in desertum locū ibiqz orabat.
Et prosecutus est eum symon et qui cū
illo erāt. Et cum inueniuerent eum dix-
runt ei: quia omnes querunt te. Et ait
illis. Camus in primos vicos et ciuita-
tes ut et ibi predicem. Ad hoc enim ve-
ni. Et erat predicans in synagogis eorū
et in omni galilea; et demonia ejcienſ.
Et venit ad eū leprosus deprecans eū.
q̄ genu flexo dixit. Si vis potes me mu-
dere. Jesus autem misertus eius extē-
dit manū suam: et tangens eum ait illi.
Volo. Sundare. Et cum dirisset: sta-
tim discessit ab eo lepra et mundat̄ est.
Et comminatus est ei statimq̄ eiecit il-
lum: et dicit ei. Vide nemini dixeris: sed
vade ostende te principi sacerdotum. et
offer pro emundatione tua que prece-
pit moyses in testimoniu illis. Et eges-
sus cepit predicare et diffamare sermo-
nem: ita ut iam non posset manifeste in-
troire in ciuitatem sed foris in desertis
locis esse. et conueniebant ad eum vn-
digz.

II

A A iterum intravit capharnaūz
e post dies octo. et auditum est q̄
in domo esset et auenerūt mul-
tis: ita ut non caperet neq; ad ianuam. et
loquebatur eis verbum. Et auenerūt ad
eum ferentes paralyticum: qui a qua-
tuor portabatur. Et cum nō possent of-
ferre eum illi per turbā: nudauerunt te-
ctum ybi erat: et patescierūt submisse-

runt grabatum in quo paralyticus iace-
bat. Cum autēz vidisset iesus fidem il-
lorum: ait paralyticō. Fili/ dimittuntur
tibi peccata tua. Erant autem illic qui/
dam de scribis sedentes et cogitantes in
cordib⁹ suis. Quid hic sic loquī. Blas/
phemat. Quis potest dimittere peccata
nisi solus deus. Quo statim cognito ie-
sus spiritu suo: quia sic cogitaret intra-
se: dicit illis. Quid ista cogitatis in cor/
dibus vestris. Quid est facilius dicere
paralyticō: dimittuntur tibi peccata tua
an dicere: surge tolle grabatum tuum et
ambula. Et aut̄ sciatis. quia filius ho-
minis habet potestatem in terra dimis-
tendi peccata: ait paralyticō. Tibi dico.
surge tolle grabatum tuum: et vade in
domum tuam. Et statim surrexit ille. et
sublato grabato abiit inde coram omni-
bus: ita ut mirarent̄ omnes. et honoris/
ficarent̄ deum dicentes: quia numq; sic
vidimus. Et egressus est rursus ad ma-
re: omnisiq; turba veniebat ad eum: et do-
cebat eos. Et cum preteriret vidi leni-
alplexi sedentem ad telonium: et ait illi.
Sequere me. Et surgens secutus est
eum. Et factum est cum accumberet in
domo illius: multi publicani et peccato-
res simul discubebant cum iefu et di-
scipulis eius. Erant enim multi qui se-
quebant̄ eum. Et scribe et pharisei vi-
dentes: quia manducaret cum publica-
nis et peccatoribus: et dixerunt discipu-
lis eius. Quare cum publicanis et pec-
catoribus manducat et bibit magister
vester. Hoc audito iesus ait illis. Non
necessē habent sani medico: sed qui ma-
le habent. Non enim veni vocare iustos
sed peccatores. Et erant discipuli iohan-
nis et pharisei ieunantes: et veniūt et
dicunt illi. Quare discipuli iohannis et
phariseorum ieunant: tui autem disci-
puli non ieunant. Et ait illis iesus. Nu-
quid possunt filii nuptiarum q̄dū spō-
sus cum illis est ieunare? Quanto tem-
pore habent secum sponsum nō possunt
ieunare. Clement autem dies cum au-
teretur ab eis sponsus: et tūc ieunabūc

B Luce. 7.g.

Luce. 5.d
i. Cor. 2.dMat. 9.a.
Luce. 5.eJohan. 5.b
Mat. 9.b
Luce. 5.fMat. 9.b.
Luce. 5.fMat. 9.c
Luce. 5.fMat. 9.b.
Luce. 5.f

E i. Timot. 1.c.

Luce. 5.f

Mat. 9.c
Luce. 5.g.

Marcus

in illis diebus. Nemo assumentuz panini rudiis assuit vestimento reveri. Alioquin auferit supplementum nouum a reveri. et mai 102 scissura sit. Et nemo mittit vinum nouum in vites veteres: alioquin dirumpet vinum vites: et vinum effundet et vites gibunt. Sed vinum nouum in vites novas mitti debet. Et factum est iterum cum domini sabbatis ambularet per lata: et discipuli eius ceperunt pregarci et vellere spicas. Pharisaei autem dicebant ei. Ecce quid faciunt discipuli tui sabbatis quod non licet. Et ait illis. Nunquam legistis quid fecerit dauid quando necessitate habuit et esurit ipse et qui cum eo erant. quoniam introiuit in domum dei sub abiathar principe sacerdotum. et panes ppositonis manducavit quos non licet manducare nisi solis sacerdotibus et dedit eis qui cum eo erant. Et dicebat eis. Sabbathum propter hominem factum est: et non homo propter sabbatum. Itaque dominus est filius hominis etiam iabbati.

III

Introiuit iterum in synagogam et erat ibi homo habens manum aridam. Et obseruabant eum si sabbatis curaret: ut accusarent illum. Et ait domini habenti manum aridam. Surge in mediū. Et dicit eis. Licet sabbatis benefacere an male: animam salvam facere an perdere? At illi tacebant. Et circumspecti eos cum ira: contristatus super cecitate cordis eorum dicit domini. Exende manum tuam. Et extenuit: et restituta est manus illi. Exentes autem pharisaei. statim cum herodiani consilium faciebant aduersus eum quomodo eum pderent. Jesus autem cum discipulis suis secessit ad mare: et multa turba a galilea et iudea secuta est eum. Et ab hierosolymis et ab idumea et trans iordanem: et qui circa tyrum et sidonem multitudo magna audientes que faciebat venerunt ad eum. Et dicit iesus discipulis suis. ut in nauicula sibi deseruerint propter turbam ne compriment eum. Multos enim sanabat: ita ut iruerent in eum ut illuz tangerent quotque

habebant plagas. Et spiritus immundi cum illum videbant percidabant eum: et clamabant dicentes. Tu es filius dei. Et vehementer comminabatur eis: ne manus festarent illum. Et ascendens in monte vocauit ad se quos voluit ipse: et veniebant ad eum. Et fecit ut essent duodecim cum cum illo. et ut mitteret eos predicare. Et dedit illis potestatem curandi infirmates. et enjiciendi demonia. Et impousuit simoni nomen petrus. Et iacobum zebedei et iohannem fratrem iacobi: et impousuit eis noiaланергес. quod est filii tonitri. Et andream et philippum et bartholomeum et mattheum et thomam et iacobum alphaei et thadeum et simonem chananeum et iudam scariotum qui et tradidit illum. Et veniunt ad domum. Et conuenit iterum turba: ita ut non posset neque panez manducare. Et cum audissent sui exerunt tenere eum. Dicebant enim quoniam in furore versus est. Et scribe qui ab hierosolymis descendebat dicebant quoniam keelcebub habet. et quod in principe demoniorum enicit demonia. Et conuocatis eis: in palib[us] dicebat illis. Quoniam modo potest sathanas sathanam encere. Et si regnum in se dividatur: non potest regnum illud stare. Et si domus super se metipsam dispartiatur: non potest dominus illa stare. Et si sathanas consurrexerit in semetipsum: disperitus est. et non poterit stare sed finem habet. Nemo potest vase fortis ingressus in domum diripere nisi prius fortem alliget. et tunc dominum eius diripiet. Amen dico vobis quoniam omnia dimittentis filii hominum peccata et blasphemie quibus blasphemaverunt. Qui autem blasphemauerit in spiritum sanctum non habebit remissionem in eternum: sed reus erit eterni delicti: quoniam dicebat spiritum immundum habet. Et veniunt mater eius et fratres. et foris stantes miserunt ad eum vocantes eum. Et sedebat circa eum turba: et dicunt ei. Ecce mater tua et fratres tui foris querunt te. Et respondens eis ait. Que est mater mea et fratres mei? Et

Luce.4.8

Mat.10.a.
Luce.6.c

Mat.10.a.
Luce.6.c
Act.1.b.

Mat.12.c.
Luce.11.b.

Mat.12.b.
Luce.11.c

Mat.12.d.
Luce.12.b.

Mat.12.g.
Luce.8.g.

Mat.12.a
Luce.6.a
G

Mat.12.a.
Luce.6.a
i.Regii.21.

Mat.12.a
Luce.6.a
A

Mat.12.b.
Luce.13.c
et.14.a
Mat.12.b.
Luce.6.b
et.14.a

B
Mat.12.b.
Johan.10.g.

Mat.4.5.
Luce.4.e.
Johan.6.g.

C

A circūspiciens eos qui in circuītu eius se debant ait. Ecce mī mea et frātres mei. Qui fecerit enī voluntatē dei: hic frāter meus et soror mea et mater est. **III**

E literū cepit docere ad mare et congregata est ad eū turba mul ta. ita ut in nauim ascēdēs se deret in mari. et omnis turba circa mar re sup terrā erat. et docebat eos in parabolis multa. et dicebat illis in doctrina sua. Audite: Ecce exiūt seminās ad semi nanduz. Ec dūm seminat: aliud cecidit circa viam et venerunt volucres celi et comedērunt illud. Aliud vero cecidit su per petrosa ybi non habuit terram mul tam et statim exortum est: quoniam non habebat altitudinē terre: et qn exortus est sol exestuauit. et eo qd non habebat ra dicez exaruit. Et aliud cecidit in spinas et ascenderūt spine et suffocauerūt illud et fructum nō dedit. Et aliud cecidit in terram bonam et dabat fructum ascen dentem et crescentem: et afferebat vnu tricesimuz et vnu sexagesimū. et vnum centesimuz. Et dicebat. Qui habet au res audiēdi audiat. Et cum esset singulāris interrogauerūt eū hi qui cum eo erant duodecim. parabolam. Et dicebat eis. Nobis datum est nosse mysterium regni dei. illis autē qui foris sunt in parabolis omnia sunt: ut videntes vide ant et non videant: et audientes audi ant et non intelligant ne quando cōuer tantur et dimittantur eis peccata. Et ait illis. Nescitis parabolam hanc? Et quo modo oēs parabolas cognoscetis? Qui seminat: verbum seminat. Si autē sunt qui circa viam ybi seminatur verbum: et cum audierint: confessum venit satha na et aufert verbum quod seminatus est in cordibus eorum. Et hi sunt simili ter qui sup petrosa seminans qui cum audierint verbum statim cum gaudio ac cipiunt illud: et non habent radicem in se. sed temporales sunt: deinde orta tribulatione et persecutione propter verbum: confessim scandalizantur. Et alii sunt qui in spinis seminantur. Si sunt qu

R verbū audiunt et erūmine seculi et de ceptio diuitiarū. et circa reliqua concu plicentie introeuntes suffocant verbus et sine fructu efficitur. Et hi sunt qd su per terram bonaz seminati sunt: qui audiunt verbum et suscipiunt et fructifi cant. vnum tricesimum. vnum sexagesi sumum et vnum centesimum. Et dice bat illis. Nunquid venit lucerna ut sub modio ponatur aut sub lecto? Non ut super candēlabruz ponatur. Non est enī aliquid absconditum quod nō mani estetur: nec factum est occultum qd non veniat in palam. Si quis habet aures audiendi audiat. Et dicebat illis. Clide te quid audiatis. In qua mensura mē si fueritis: remetetur vob. et adiūctetur vobis. Qui enī habet dabitur illi. et qd non habet. etiam quod habet auferetur ab eo. Et dicebat: Dic est regnum dei quemadmodum si homo iaceat semen tem in terram et dormiat: et exurgat no cte et die: et semen germinet. et incre scat: dum nescit ille. Ultro enim terra fructificat primam herbam: deinde spicam: deinde plēnum frumentum in spica. Et cum ex se produixerit fructus statim mittit falcēm: quoniam adest messis. Et dicebat: Cui assimilabimus re gnum dei: aut cui parabole comparabis mus illud. Sicut granum synapis qd cum seminatum fuerit in terra minus est omnibus seminibus que sunt in ter ra. et cum natum fuerit ascendit in ar borem: et maius sit omnibus oleribus. et facit ramos magnos. ita ut possint sub ymbra eius aues celi habitare. Et talibus multis parabolis loquebas eis ver bum prout poterant audire: sine pabo la autē non loquebatur eis. Seorsum autē discipulis suis disserebat oīa. Et ait illis in illa die cum sero esset factum Transeamus contra. Et dimitentes turbam assumunt eum ita ut erat in nau: et alie naues erant cum illo. Et sacra est procella magna venti. et fluci mitte bat in nauim: ita ut impleretur nauis. Et erat ipse in puppi super cervical dor

S Mat. 5.b. Luce. 8.c. et ii.e.

S Mat. io.e. Luce 8.c.

G

S Mat. 7.a. Luce. 6.f.

S Mat. 13.b. et 25. e. Luce. 8.c. et 19.d.

G

S Mat. 13.d. Luce 13.d.

S Mat. 13.e

G Luce. 9.b. Ja. 6.a

S Mat. 8.e. Luce. 8.e.

Marcus

miens, et excitant eū. et dicunt illi: Oga
gister: non ad te pertinet: quia perimus.
Et exurgens cōminatus est vento et di-
xit mari Tace: obtumesce. Et cessauit
ventus: et facta est tranquillitas magna.
Et ait illis: Quid timidi estis? Necluz
habetis fidē. Et timuerunt timore ma-
gno et dicebāt ad alterutru: Quis pu-
tas est iste: qz ventus et mare obediuit ei.

Tenerūt trans fretū **V**

e maris i regione gerasenoy/ Et
exeūti ei de naui statim occurrit
de monumētis hō in spū immundo: q
domiciliū habebat in monumentis. Et
neq catenis iā qz poterat eū ligare: q
niam sepe cōpedib et catenis vinct' di-
rupisset catenas. et cōpedes cōminuiss
et nemo poterat eū domare. Et semper
die ac nocte in monumētis et in mōti
bus erat clamās. et cōcidēs se lapidibus
Videns autē iesum alonge cucurrit et
adorauit eū et clamās voce magna dixit
Quid mihi et tibi iesu fili dei altissimi?
Adiuro te p teū ne me torqueas. Dice-
bat enim illi: Exi spū immude ab hōie
isto Et interrogabat eū. Qd tibi nomē
est: Et dicit ei: Legio mihi nomē est: qz
multi sumus. Et deprecabaf eum mul-
tu: ne se expelleret extra regionē/ Erat
aut ibi circa montē grec porcorū magn
pascens in agris. Et deprecabaf eum
spū dicentes: Oitte nos in porcos ut
in eos introeamus. Et cōcessit ei statiz
iesus. Et exentes spū immundi in-
troierunt in porcos: et magno impetu
grec precipitatus est in mari ad duo mi-
lia. et suffocati sunt in mari. Qui autē
pascebāt eos fugerūt et nūciaueant i
ciuitatē et in agros. Et egressi sunt vi-
dere qd esset facti. et venerūt ad iesum.
et vident illū qui a demonio verabaf se
dentē vestītū et sane mētis. et timuerūt.
Et narrauerūt illis q viderant qliter fa-
ctum esset ei q demoniū habuerat. et de
porcis. Et rogare ceperūt eū: vt discede-
ret de finib eoz. Cūq ascēderet naui ce-
pit illū depcari q a demonio vera suerat
vt esset cū illo et n̄ admisit eū: sed ait illi

Glade i domū tuā ad tuos et annūcia ill
quanta tibi dñs fecerit. et misertus sit
tui. Et abiit et cepit predicare i decapo/
li quanta sibi fecisset iesus. et oēs mira
banf/ Et cum ascendisset iesus in naui
rursus trās fretum: conuenit turba ml^{8.f.} Mat. 9.d. Luc.
ta ad eum. et erat circa mare. Et venit Joh. 4.g.
quidam de archisynagogis noīe iayrus
et videns eum pcidit ad pedes eius et
deprecabaf eum multū dicens: qm filia
mea in extremis est. Vleni impone ma-
nū tuā sup eam: vt salua sit et viuat. et
abiit cum illo. et sequebaf eū turba mul-
ta: et cōprimebant eū/ Et mulier q erat
in pfluui sanguinis annis duodecim **E** Mat. 9.d. Luce
et fuerat multa pressa a cōplurib medi
cis et erogauerat oīa sua. nec quicq pfe
cerat: sed magis deterius habebat: cum
audisset de iisu venit iu turba retro. et te-
tigat vestimentū eius Dicebat eni: qz si
vel vestimetū ei terigero: salua ero. Et
confestim siccatus est fons sanguis ei
et sensit corpe qz sanata esset a plaga/ Et
statim iesus in semetipso agnoscēs vir-
tutem q exierat de illo: cōuersus ad tur-
bam aiebat: Quis tetigit vestimenta mea
Et dicebant ei discipuli sui: Vides tur-
bam comprimentē te. et dicis quis me
tetigit? Et circūspiciebat videre eam q
hoc fecerat. Mulier vero timens et tre-
mens sciens quod factum esset in se: ve-
nit et procidit ante eum et dicit ei oēm
veritatem. Ille autem dixit ei: Filia fi-
des tua te saluam fecit: vade in pace: et
eito sana a plaga tua. Adhuc eo loquen-
te veniuit nūcij ad archisynagogum
dicentes: qz filia tua mortua est: Quid
ultra veras magistrū? Jesus aut audi-
to verbo qd dicebaf: ait archisynagogo
Noli timere: tñmodo crede. Et nō ad-
misit quenq sequi: nisi petr et iacobuz
et iohannem fratrem iacobi Et veniuit
in domū archisynagogi. Et vidit tum
tū et flētes et euilates multū: et ingress-
sus ait illis: Quid turbamini et plora-
tis? Puella nō est mortua sed dormit. **G** Mat. 9.e
irridebant eū. Ipse vō electis oībus as-
sumit patrē et matrē puelle. et q ecum
R ii

Mat. 8.c.

Mat. 8.f. L. 8.d

A
Mat. 8.f.

B

Mat. 8.g. L. 8.e

Mat. 8.g. Luce
8.e.

C

D Mat. 9.d. Luce
8.f

E

F Mat. 9.e. Luce
7.g. et. 18.g

G

Mat. 9.c.

erant. et ingredimur ubi puella erat iacens et tenes manu puelle ait illi: Thabitacumi: qd est interpretatu puella tibi dico surge. Et cōfestim surrexit puela: et ambulabat. Erat aut annoz duodecim. Et obſupueit ſtupore magno. Et precepit illis vēlmetēr: ut nemo id ſciret: et iuſſit dare illi māducare. **VI**

Mat. 9.f.

A

**Mat. 13.g. Lu.
4.c. Joh. 4.f.**

Tegreſſus inde abijt in patriam suā: et ſeqbanſ eū diſcipuli ſui. Et facto ſabbato cepit in synagogā docere. et multi audiētes ammirabant in doctrina eius dicētes: Unde huic hec oīaz? Et que eſt ſapia q̄ data ē illi: et virtutes tales que p manus ei efficiunt? Nonne hic eſt faber filius marie: frater iacobi et iοſeph et iude et ſimonis? Nonne et ſorores eius hic nobiscū ſunt. Et ſcandalizabant in illo. Et dicebat ille ielus: qz non eſt ppheta ſine honore niſi in patria ſua et in domo ſua et in congnatione ſua. Et nō poterat ibi virtutē vllā facere niſi paucos infirmos imposiſti manib curauit: et mirabat ppter iſcredulitatē eoz: et circuibat caſtella ī circuitu docens. Et vocauit duodecim. et cepit eos mittere binos: et dabat illis p̄tatem ſpirituū immūdor. Et pcepit eis ne qd tollerent in via niſi virgā tm̄: nō perā nō panē neqz in cona eſſ: sed calciatos ſandalij: et ne induerent duab tunicis. Et dicebat eis: Quocunqz introieritis in domū illic manete donec exeatatis inde: et qcunqz nō recepint vos neqz audierint: ereuñtes inde excutite puluerē de pedib vſis in teſtimoniū illis. Et ereuñtes prediſabat vt ageret pñiam: et teſmonia multa ejiciebat: et vngebat oleo: multos egros et ſanabat. Et audiuit rex herodes: maniſtū eni factus eſt nomē eius: et dicebat Quia iohānes baptiſta reſurrexit a mortuis. et ppte rea virtutes opanſ in illo. Alij aut dicebant qz helias eſt: alijs vero dicebāt: qz pphera eſt qſi vñ ex ppleris. Quo audiato herodes ait: Quē ego decollaui iohānem hic a mortuis reſurrexit. Ipſe eni herodes misit ac tenuit iohānē et vixit

**Mat. 13.g.
Joh. 6.e.**

**Mat. 13.g.
Luce. 4.d
Joh. 4.f.**

B
**Mat. 10.a.
Luce. 9.a.**

Eph. 6.c.

**Mat. 10.b.
Luce. 10.b.
Mat. 10.c.
Luce. 9.a**

**Ala. 5.c.
Mat. 14.a.
Lu. 9.a.**

**Mat. 14.a. Lu.
9.b. **L**
Mat. 14.a.
Luce. 3.d**

eū in carcerē ppter herodiadē vroze phiſi fratriſ ſui qz durerat eā. **Dicebat Mat. 14.a.** eni iohānes herodi Nō licet tibi habere vroze fratriſ tui. Herodias aut infidia baſ illi: et volet occidere eū nec poterat. Herodes aut metuebat iohannez: ſciēs eum virū iustum et sanctū. et cui diebat eū: et audito eo multa faciebat: et libenter eū audiebat. Et cū dies opportunity accidisset: herodes natal ſui cenā fecit principib et tribunis et pri- mis galilee. **L**ungz introiſſet filia ipſi herodiadis et ſalatſſet et placuiſſet herodi ſimulq recubentib: rex ait puelle **Pete** **Reg. 10.2** te a me qd viſ: et dabo tibi. Et iurauit **Hester. 5.** illi: quia qcqd petieris dabo tibi: licet di- midiu regni mei. Que cum eniſſet dirit matrissue: Quid petā. At illa dixit **Ca** put iohānis baptiſte. **L**ungz introiſſet ſta- tim cū festinatiōe ad regē petiuit dices **Volo** ut ptiuiſ ſes mihi ī diſco caput iohānis baptiſte. Et cōtristatus eſt rex Propter iuſiurandū et ppter ſimul diſcu- bentes noluit eam ptristare: ſed miſ ſo ſpūlatoſe ſcepit afferri caput eius ī diſco: et decollauit eū in carcere. Et attu- lit caput eius in diſco: et dedit illud puelle et puelle dedit m̄i ſue. **Quo** audito diſcipuli eius venerūt et tulerūt corpū eius: et poſuerūt illud in monumento. Et cōuenientes apli ad ielum: renūcia- uerūt ei oīa q̄ egerant et docuerāt. Et ait illis. Cenite ſeorsum in deſertū locum et requeſcite pufillū. Erant eni qui venie- bant et rediebāt multi. Et nec ſpacium māducādi hēbāt. Et aſcēdentes in na- vim abierūt in deſertū locū ſeorsuz. Et viderūt eos abeūtes et cognouerūt mil- ti et pedeſtres de oib civitatiſ cucur- runt illuc et puererūt eos. Et exiēs vi- dit turbā multā ielus et miſertus ē ſu- per eos qz erant ſicut oues nō hñtes pa- ſtoře. et cepit illos docere multa. Et cu- iam hora milta fieret: acceſſerūt diſcipu- li eius dicētes. **Desertus ē loc' hic et iā hora preterit. Dimitte illos ut eunteſ in primas villas et vicos emāt ſibi ci- bos q̄ ſ manducent. Et rñdens ait illis** **Mat. 9.g. 7.15.** **f. 1.8.a**

Marcus

Mat.14.c.
Luc.9.b.

Mat.14.d

Lu.9.6

Joh.6.a

F
Mat.15.g
Luce.9.b
Joh.6.b

G

Mat.14.e.Luc.
6.b.Joh.6.b.

Mat.14.e..

Mat.14.g
Luce.8.c.

Mat.14.g.

A

VII.
Date illis manducare. Et dixerunt ei
Eutes emam' ducētis denarijs panes
et dabimus illis manducare. Et dicētis
Quot panes habet? Ite et videte. Et
cū cognouissent dicit: Quinq. Et du-
os pisces. Et p̄cepit illis ut accumbere
facerent om̄s fm̄ ptuberria sup̄ viride
fenū. Et discubuerūt in p̄tes: p̄ cente-
nos et quinq̄genos. Et acceptis quinq.
panib⁹ et duob⁹ piscib⁹: antuens in celuz
benedixit et fregit panes: et dedit discipu-
lis suis ut ponerent aſi eoe: et duos pi-
sces divisit oib⁹. Et māducauerūt om̄s
et saturati sunt. Et sustulerūt reliquias
fragmentoz duodecim cophinos ple-
nos et de piscib⁹. Erant autē qui mādu-
cauerūt quinq̄ milia viroꝝ. Et statim
coegit discipulos suos ascendere nauim
ut p̄cederēt eū trans fretū ad bethsaīdā
dū ipse dimitteret p̄lm. Et cum dimi-
sisset eos abiit in monte orare. Et cū se-
ro esset erat nauis in medio mari et ipse
solus in terra. Et videns eos lalvātes
in remigando erat eī ventus h̄ri eis.
Et circa quartā vigiliā noctis venit ad
eos ambulans supra mare: et solebat p̄-
terire eos. At illi ut viderūt eum ambu-
lantē supra mare putauerunt fantasma
esse et exclamauerūt. Om̄s eī viderūt
eū et cōturbati sunt. Et statim locutus
est cum eis: et dixit eis: Confidite. Ego
sum: nolite timere. Et ascendit ad illos
in nauim: et cessavit ventus. Et pl̄ ma-
gis intra se stupebāt. Nō eī intellexerūt
de panib⁹. Erat eī cor eoꝝ obcecatum
Et cum transfr̄etassent venerūt in ter-
ram genasareth: et applicuerunt. Lung⁹
egressi essent de naui ptinuo cognouerūt
eū: et p̄currentes vniuersam regionem
illā ceptant in grabatis eos qui se male
habebāt circūferre pbi audiebāt eū esse
Et quoctūc introibat in vicos vel in vil-
las a it ciuitates. in placis ponebāt in-
firmos: et depcabant eū ut vel fimbriaz
vestimenti eius tangerent: et q̄tq̄ tāge-
bant eū salvi fiebāt.

e T p̄uenierunt ad eū pharisei et
quidam de scribis venientes ab

hierosolymis. Et cum vidissent q̄sdem
ex discipu. is eius cōmunib⁹ manib⁹ id
est nō iotis māducare panes vitiū p̄ra-
verūt. Pharisei autē et cōmēs iudei nū
crebro lauerint manus nō manducant
tenentes traditionē teniōꝝ et a foro ve-
nientes nisi baptiſen̄ non comedunt: et
alia multa sunt que trādita sunt illis s-
uare baptiſata calicū et v̄rceox et cra-
mentoz et lectorz. Et interrogabant eū
pharisei et scribe: Quare discipuli tui nō
ambulat iuxta traditionē seniōꝝ. Ied cō
munib⁹ manib⁹ manducat panem? At
ille respondens dixit eis: Bene p̄pheta-
uit esayas de robis hypocritis hicut scri-
ptum est. Populus hic labijs me hono-
rat: cor autē eoz longe ē a me. In vanū
autē me colunt docentes doctrinas et pre-
cepta hoīm. Relinquentes eī mādatū
dei tenetis traditiones hoīm: baptiſma
ta v̄rceox et calicum et similia his faciis
multa. Et dicebat illis. Bene irritū feci
stis p̄ceptum dei: ut traditionem vestrā
seruetis. Moyses eī dixit. Honora pa-
tri tuū et matrem tuam: et q̄ maledixit
patri vel matri morte moriat. Clos ait
dicitis. Si dixerit homo p̄t aut matri
corban quod est domū quodcūq; ex me
tibi pfuerit: et v̄ltra nō d̄mittitis eum
quicq; facere patri suo aut matri: resci-
dentes verbū dei p̄ traditionē v̄taz quā
tradidistis. Et similia hīmōi multa faci-
tis. Et aduocans iterū turbas dicebat
illis. Audite me oēs et intelligite. Nihil
est extra hoīem introiens in eum quod
possit eum coinquinare. sed que de hoī-
mine p̄cedunt illa sunt q̄ cōmunicant
hoīem. Si q̄s habet aures audiendi au-
diat. Et cū introisset in domū a turba. Mat.15.e
interrogabant eū discipuli ei? palviam
Et ait illis. Sic et̄ vos imprudētes eiſis Heb.5.d
Nō intelligitis quia oē extinsecus in-
troiens in hoīem nō potest eū cōmu-
care q̄r nō intrat in cor eius sed in ven-
trem vadit et in secessum exit purgans
om̄s escas. Dicebat autē: qm̄ illa q̄ de hoī-
mine exēt illa cōicant hoīem. Ab initio Mat.15.c
enim de corde hoīm male cogitationes

procedunt adulteria fornicationes homi-
 cida farta avaricie nequicie dolus ipu-
 dicie oculus malus blasphemia super-
 bia stulticia. **M**ea hec mala ab intus pro-
 cedunt et coicant viem. Et inde surgens
 abiit in fines tyri et sidonis: et ingressus
 domum nemine voluit scire et non potuit
 latere. **M**ulier enim statim ut audiuit de
 eo cuius filia habebat spissum inmundum intra-
 uit et perdidit ad pedes eius. Erat enim mu-
 lier gentilis syrophenissa genere. Et ro-
 gabat eum ut demonum ejiceret de filia eius.
Qui dixit illi: **S**ine prius saturari fili-
 os. Non est enim bonum sumere pane filio-
 rum: et mittere canib[us]. At illa respondit et dixit
 illi: **C**uliq[ue] domine. Nam et catelli comedunt
 sub mensa de misericordia puerorum. Et ait illi.
 Propter hunc monere vade: exi demoni-
 um a filia tua. Et cum abiisset dominus inueni-
 tis pueram iacentem super lectum: et de moni-
 us exiisse. Et iterum exiens de finibus tyri venit
 per sidonem ad mare galilee inter medios
 fines decapoleos. Et adducunt ei surdum
 et mutum. Et depescabant eum ut imponat
 illi manum. Et apprelendens cum de turba
 seorsum misit digitos suos in auriculam
 eius: et expuens terigit linguam eius: et sus-
 spiciens in celum ingemuit. et ait illi. Effe-
 ta: quod est adipire. Et statim aperte sunt
 aures eius: et solutum est vinculum lingue
 eius: et loquebatur recte. Et precepit illis ne
 cui dicerent. Quanto autem eis precepit
 tanto magis plus predicabant: et eo am-
 plius admirabantur dicentes: **B**si omnia
 fecit et surdos fecit audire et mutos lo-
 qui.

VIII

A diebus illis iterum cum turba mil-
 ta esset cum Iesu nec haberent quod
 manducarent: provocatis discipulis ait il-
 lis: **M**iserere super turbam: quia ecce iam
 triduo sustinet me nec habent quod man-
 ducent: et si dimisero eos ieunios in do-
 minum suis deficiet in via. **Q**uidam enim ex eis
 delonge venerunt. Et responderunt ei discipuli
 sui. Glade illos quis poterit hic satura-
 re panibus in solitudine. Et interrogauit
 eos. Quot panes habetis? Qui dixerunt
 Septem. Et precepit turbe discumtere

sup terram. Erat accipiens septem panes. **S. 6. f. Jch. 6. b.**
 gratias agens fregit et dabant discipulis suis
 ut apponenteret: et apposuerunt turke. Et
 habebant pesciculos paucos et ipsos besci-
 xit: et iusti apponit. Et maducauerunt et sa-
 turati sunt: et lustulerunt quod superauerat de
 fragmentis septem portas. Erant autem qui
 maducauerant quasi quatuor milia: et dimi-
 sit eos. Et statim ascendens nauim cum
 discipulis suis: venit in partes dalmanu-
 tha. Et exierunt pharisei et ceperunt qui
 rere cum eo: querentes ab illo signum de ce-
 lo: tetantes eum. Et ingemiscens spumam ait
E Quid generatio ista signum querit. Amen
 dico vobis si dabis generatioi isti signum
 Et dimittes eos ascendet iterum nauim et
 abiit trans fretum. Et oblieti sunt panem
 sumere: et nisi unum panem non habebant secundum
 in nauem. Et precepit eis dicens. Glade-
 te et cauete a fermento phariseorum et fer-
 mento herodis. Et cogitabant ad alterum
 rutrum dicentes: quia panes non habemus?
 Quo cognito ait illis Iesus. Quid cogi-
 tatis quod panes non habetis. Non enim co-
 gnoscitis nec intelligitis. Adhuc cecatum
 habetis cor vnum. Oculos habentes non vi-
 detis et aures habentes non auditis. Nec re-
 cordabimini quoniam quinq[ue] panes fregi in
 quinq[ue] milia: et quod copiosos fragmentorum
 plenos sustulisti. Dicunt ei: **D**uodecim
 quoniam et septem panes in quatuor milia: quot
 portas fragmentorum tulisti. Et dicunt
 ei. **S**eptem. Et dicebat eis: **Q**uoniam nondum
 intelligitis. Et veniunt bertha et addu-
 cunt ei cecum: et rogabant eum ut illum tange-
 ret. Et apprehensa manu ceci edunt eum
 extra vicum: et expuens in oculos eius im-
 positis manibus suis interrogauit eum si
 quod videtur. Et aspicias ait. Glade hoies
 velut arbores ambulantes. Deinde iterum
 imposuit manus super oculos eius: et ce-
 pit videre: et restitutus est: ita ut clare vi-
 deret omnia. Et misit illum in domum suam
 dicentes. Glade in domum tuam: et si in vicum
 introieris nemini dixeris. Et ingressus
 est Iesus et discipuli eius castella cessare **S. eodem. a.**
 philippi: et in via interrogabat discipu-
 los suos dicentes eis. **Q**uem me diximus esse

Marcus

hōes. Qui r̄siderūt illi dicentes. Alij iohēm baptistam. Alij hēlyā. Alij dō q̄fi vñū de p̄phetis. Tūc dicit illis: Elos re ro que me esse dicitis. R̄ndens petrus ait ei: Tu es christus. Et cōminatus est eis: ne cui dicerēt de illo. Et cepit doce re eos q̄m̄ oportet filium hōis pati mul ta et reprobari a senioribus et summis sacerdotib⁹ et scribis et occidi: et post tres dies resurgere. Et palam verbū loq̄bas et apprehendens eū petrus cepit incre pare eū. Qui p̄uersus et videns discipu los suos cōminatus ē petro dices: Qa de retro me sathanā: q̄m̄ nō sapis q̄ dei sunt: h̄q̄ sunt hoīm. Et cōuocata turba cū discipul⁹ suis: dixit eis: Si quis vult me sequi: teneget semetipm̄ et tollat cru cem suam et sequat me. Qui em̄ volue rit aiam suā saluā facere p̄det eā. qui au tē pdiderit aiam suam p̄pter me et eu an gelū saluā faciet eam. Quid em̄ p̄derit hōi si lucref mundū totū. et detrimentū anime sue faciat. Aut quid homo cōmu tationis dabit p̄ ania sua? Qui em̄ me p̄fessus fuerit et verba mea in generatio ne ista adultera et peccatrice. et fili⁹ hōis p̄sitebitur eū cum venerit in glia patris sui cū angelis sanctis.

IX

D dicebat illis: Amen dico vob e q̄ sunt quidā de hic stantib⁹ qui nō gustabūt mortē donec vides ant regnū dei venies in v̄tute. Et post dies sex assumplit iesus petr⁹ et iacobū et iohēm: et ducit illos in monte excelsum solos. et transfiguratus est corā ipis. Et vestimenta ei⁹ facta sunt splēdentia et can dida nimis velut nix: q̄lia fullo nō potest sup terrā candida facere. Et apparuit il lis hēlyas cū moysi: et erant loquētes cū iesu. Et r̄ndens petrus ait iesu: Rabbi h̄nū est nos hic esse. et faciamus tria ta bernacula: tibi vñū et moysi vñū et hēlye vñū. Non em̄ sciebat qđ diceret. Erant enim timore exterriti. Et facta ē nubes obumbrans eos et venit vor de nube di cens: Hic est filius meus charissim⁹ au dite illū. Et statim circūspiciētes nemī nē aplaus viderūt nisi iesum c̄m̄ secum

Et descendantib⁹ illis de monte prece Mat. 9.f.7 pit illis ne cuīq̄ qđ vidissent narrarent 7.17.c.8.7.9 nū cū filius hōis a mortuis resurrexit. Et verbū p̄tinuerūt apud se: conqui rentes quid esset cū a mortuis resurrexit. Et interrogabant eum dicentes.

Quid ergo dicit pharisei: et scribe qz h̄x Mat. 17.e lyam oporteat venire primū. Qui respō dens ait illis. Hēlyas cū venevit primo restituēt oīa. et quo scriptū est in filium hōis: ut multa patiāt et p̄tēnat. H̄z dico vobis: qz et hēlyas venit: et fecerūt ut illi que cuīq̄ rovnerunt sicut scriptum est de eo.

Et venies acq̄dilicululos iūos vidiit turbam magnā circa eos. et scribas conqui rentes cū illis. Et p̄fatum oīs p̄plus vi dens iesum stupēfactus est et expauernit et accurrētes salutabāt eum. Et interrogauit eos. Quid inter vos conquiritis.

Et r̄ndens vñus de turba dixit. Oīḡ Mat. 17.d attuli filium meū ad te habentem ipm̄ Luce. 9.e mutū: q̄ v̄bicunq̄ eū apprehenderit alli dit illum et spumat et stridet tentibus et arescit. Et dixit discipulis tuis: vt ejus rent illum: et nō potuerūt. Qui r̄ndens

eis dixit: O generatio incredula: qđdiu Mat. 17.e apud vos ero: qđdiu vos patiar. Afferre Luce. 9.e illū ad me. Et attulerūt eū. Et cum vi

disset eū statim spūs cōturbavit illū: et elisus in terram volutabāt spumas. Et interrogauit p̄tem eius: Quantū spūs est ex quo ei hoc accidit. At ille ait: Alb̄ in fantia. Et frequent eū in ignē et in aquā misit: vt eū p̄deret. Sed si qđ potes ad iuuā nos misertus nēi. Iesus aut̄ ait il li. Si potes credere oīa possibilia sunt credenti: Et p̄tinuo exclamans p̄ pueri cū lachrymis aiebat. Credo dñe adiuua incredulitatē meā. Et cū vidisset ie sus p̄currentē turbā cōminatus est spis ritui imundo dicens illi: Surde et mu ste spūs ego precipio tibi ex ab eo et am plus ne introreas in eū. Et exclamans et multum discepens eū exiit ab eo. et factus est sicut mortuus ita vt multi d̄cerent quia mortuus est. Iesus aut̄ te nēis manū eius eleuavit eū et surrexit. Et cū introisset in domū: discipuli eius

K iii

F
Mat. 16.e

G
Mat. 16.g
Mat. 10.g. 7.16.
f. Luce. 14.f.7. 9
c. Gal. 2.d

H
Mat. 16.f
u. 17.g

I
Mat. 10.f. Luce
9.17.12.b

J
Mat. 16.g
Luce. 9.d

K
Mat. 17.a
Luce. 9.d;

B

L

D

Mat.17.e.

E
Mat.17.f.
Luce.9.e.
8.f.7.1.10.e

Mat.18.a
Luce.22.c

Mat.20.f.

Mat.18.a.
Luce.9.f
Mat.18.a
Luce.9.f.

F
Luce.9.f.

Cor.12.2.

Mat.10.g

Mat.18.a.
Luce.7.a

G
sa.66.
zech.20.

Mat.18.b

secreto interrogabat eum. Quare nos non poterimus excere eum. Et dixit illis: Hoc genus in nullo potest exire nisi in oratione et ieiunio. Et inde profecti pretergrediebant galyleam: nec volebat quicquam scire. Docebat autem discipulos suos: et dicebat illis quoniam filius bonus tradet in manus hominum et occident eum. et occisus tercia die resurget. Ne illi ignorabat verbum et timebat interrogare eum. Et venerunt capernaum. Qui cum domini essent interrogabant eos. Quid in via tractabatis? At illi respondebant. Siquidem in via inter se disputaverant: quoniam eorum maior esset. Et residens vocauit duodecim: et ait illis: Si quis vult per me esse: erit omnis nouissimus. et omnis minister. Et accipiens puerum statuit eum in medio eorum: quem cum complexus esset ait illis: Quisquis vnum ex huiusmodi pueris cepit in nomine meo: me recipit: et qui cungit me suscepit non me suscipit: sed eum qui misit me. Rendit illi iohannes dices. Magister vidimus quandam in nomine tuo excentem demonia quoniam non sequitur nos et prohibuit eum. Jesus autem ait: Noli te prohibere eum. Nemo est enim qui facit virtutem in nomine meo: et possit cito male loqui de me. Qui enim non est aduersum nos. pro nobis est. Quisquoniam enim potum dederit vobis calicem aque frigide in nomine meo: quoniam christi estis: amen dico vobis non perdet mercedem suam. Et quisquoniam scandalizaverit vnum ex his pusillis creditibus in me: bonum est ei magis si circumdaret mola asinaria collo eius et in mare mitteret. Et si scandalizaverit te manus tua: abscede ilam. Bonum est tibi debile introire in vitam quam duas manus habentem ire in gehennam in ignem inextinguibilem. Vbi vermis eorum non morietur et ignis non extinguitur. Et si pes tuus te scandalizat: aperta illud. Bonum est tibi claudere debile introire in vitam eternam quam duos pedes habentem mitti in gehennam ignis inextinguibilis. Vbi vermis eorum non morietur et ignis non extinguitur. Ne si occlusus tuus scandalizat te evicere eum. Bonum est tibi luscum debile introire in regnum dei quam duos oculos habentem mitti in gehennam ignis

vbi vermis eorum non morietur et ignis non extinguitur. Deus enim igne salient et omnes victima sale salient. Bonum est sal. Quod si sal in sulsum fuerit: in quod illud pertinet: habet te in robore sal et pace habeat inter nos. X

Et inde exurgens venit in fines Iudee ultra iordanem. et convenit iterum turba ad eum. et sicut consueverat iterum docebat illos. Et accedentes pharisei interrogabant eum si licet viro vestrum dimittere tentantes eum. At ille respondens dixit eis: Quid vobis precepit moyses: Qui dixerunt: Moyses permisit libellum repudij scribere et dimittere. quibuscum respondens iesus ait: Ad duritiam cordis vestri scriptit vobis preceptum istud: Ab initio autem creature masculum et feminam fecit eos deus. Propter hoc relinquet homo patrem suum et matrem et adhaerabit ad uxorem suam: et erunt duo in carne una. Itaque iam non sunt duo. sed una caro. Quod ergo deus coiunxit: homo non separabit. Et in domo iterum discipuli eius de eodem interrogauerunt eum: Et ait illis: Quicumque dimiserit uxorem suam et aliam duxerit adulterium committit super eam. Et si uxori dimiserit virum suum et alii nupserit mechaf. Et offerebant illi puulos ut tangeret illos: discipuli autem comminabantur offerentibus. Quos cum videret iesus: indignus tulit. Et ait illis: Sinite puulos venire ad me et ne prohibeat eis: Talium enim est regnum dei. Amen dico vobis: quisquoniam non receperit regnum dei velut parvulus non intrabit in illud. Et complexans eos et imponens manus super illos: benedicebat eos. Et cum egressus esset in via percurrentes quidam genuflexi ante eum rogabat eum dicens: O Iesu Christe: quid facias ut vita eterna percipias. Iesus autem dixit ei: Quid me dicas bene? Nemo bonum nisi rationabile te. Precepta nosti ne adulteres. ne occidas. ne fureris. ne falsum testimonium dixeris. ne fraudem feceris. honora patrem tuum et matrem. At ille respondens ait illi: O Iesu: haec oia obserua in iustitate mea. Jesus autem intuitus eum dilexit eum et dixit ei: Cennum tibi deus est. Glade quoniam habes vendere et dare pau-

Mat.5.b
Luke.14.g

Mat.12.8

Deut.24.

Mat.5.e.7.10.b

Gen.1.

Mat.19.b

Gen.2.

Ep.5.5.1. Cor.6.10

B
Math.5.e.7.10.b
Luce.16.10.

Mat.19.c
Lu.18.c

Mat.19.d
Luce.8.c.

Mat.19.e
Luce.8.c.

Gal.4.8.a.

Eccl.3.

Eccl.3.

Eccl.3.

Eccl.3.

Eccl.3.

MARCUS

Mat.6.d. **L**uce pib⁹ ⁊ hēbis thesau⁹ in celo, ⁊ veni seq⁹
i⁹.d.2. **L**or.7.c. re me. Qui p̄tristatus in verbo abiit me
rens. Erat enim h̄is multas possessio⁹es
Mat.19.e.

Et circūspic̄ies iesus ait discipulis suis
qđ difficile qui pecunias h̄nt in regnum
dei introibūt. Discipuli aut̄ obstupescer
bant in verbis eius. At iesus rursus r̄n
dens ait illis: Filioi. qđ difficile est confi
dentes in pecunias in regnum dei introire.
Facilius est camelū p̄ foramē acus trā
site qđ diuitē intrare in regnum dei. Qui

Mat.19.f.
Luce.18.e.

D
Mat.19.f.
Lu.1.d.7.i⁹.e.
Mat.19.f.
Luce.18.a
Deut.33.
Mat.19.g.
Luce.18.e

E
Mat.19.g.
Luce.18.f.

Mat.16.e.7.i⁹.
Lu.20.d
Luce.18.f.

Mat.20.e

F

magis ammirabānt dientes ad semet
ipos. Et quis pōt saluus fieri. Et intus
ens illos iesus ait: Apud hoīes impossibili
est: sed nō apud deū. Officia enim pos
sibilita sunt apud deū. Et cepit ei petrus
dicere. Ecce nos dimisimus oīa ⁊ secu
ti sumus te. R̄ndens iesus ait: Amē di
co robi⁹ nemo est q̄ reliq̄rit domuz aut
fratres aut sorores aut patrē aut matrē
aut filios aut agros ppter me ⁊ propter
euāgelium q̄ nō accipiet centies tantū
nūc in tpe hoc domos ⁊ frēs ⁊ sorores ⁊
m̄es. ⁊ filios ⁊ agros cū psecutionibus
⁊ in seculo futuro vitā eternam. Multi
aut̄ erūt p̄mi nouissimi ⁊ nouissimi pri
mi. Erāt aut̄ in via ascēdentes hieroso
lymam. ⁊ pcedebat illos iesus. Et stupe
bat ⁊ sequetes timebāt. Et assumēs ite
rū duodecim cepit illis dicere q̄ essent
ei ventura. Quia ecce ascēdimus hiero
solymā ⁊ filius hoīes tradēt principibus
sacerdotū ⁊ scribis ⁊ seniorib⁹ ⁊ damna
bunt eū morte. Et tradent eū gentib⁹ ⁊
illudēt ei: ⁊ p̄spuent eū ⁊ flagellabūt eū
⁊ interficien cum. ⁊ tercia die resurget.
Et accedūt ad eū iacob⁹ ⁊ iohānes filij
sebedi dicentes: O ḡi volumus vt qđ
cunc̄ petierimus facias nobis: At ille
dixit eis: Quid vultis vt faciam robi⁹.
Et dixerunt. Da nobis vt vnu⁹ ad tex
terā tuā ⁊ aliu⁹ ad sinistrā tuā sedeam⁹
in glia tua. Jesus autē ait eis. Nescitis
qđ petatis. Nō testis bibere calicē quem
ego bibo. aut baptismo q̄ ego baptico⁹
bapticari. At illi dixerūt ei: Postulumus
Jesus autē ait eis. Calicē qđem quem
ego bilo bibeatis. ⁊ baptismo quo ego ba

ptico⁹ bapticabimini; sedere aut̄ ad de
xterā meam vel ad sinistrā nō est meum
dare robi⁹ sed qđ paratū est. Et audiē
Mat.20.f.
tes decē indignati sunt de iacobo ⁊ iohā
ne. Jesus aut̄ vocans eos ait illis: Sci
tis quia hi qui vidēt principari genti
bus dñans eis. ⁊ principes eoz p̄tatem
habent ipsoz. Non ita est aut̄ in robi⁹:
sed quicq̄ voluerit fieri maior erit ve
ster minister. ⁊ quicq̄ voluerit in robi⁹
primus esse erit oīm seruus. Nam ⁊ fi
lius hoīis nō venit vt ministraret ei: sed
vt ministraret: ⁊ daret aīam suam redē
ptionem p̄ multis. Et veniūt hiericho.
Mat.20.g.
Et p̄fisciente eo de hiericho ⁊ discipulis
eius ⁊ plurima multitudine filius thi
mei barthimeus cecus sedebat iuxta vi
am mendicās. Qui cū audisset quia ie
sus naçarenus est: cepit clamare ⁊ dice
re: Ieli fili dauid miserere mei. Et cō
minabantur illi multi vt taceret. At ille
multomagis clamabat: fili dauid mis
ere mei. Et stans iesus p̄cepit illū ro
cari. Et vocant cecū dicētes ei. Anime
quior esto surge vocat te. Qui plecto ve
stimento suo exiliens venit ad eū. Et re
spondens iesus dixit illi. Quid tibi vis
faciam? Lecus autem dixit ei. Rabbi
nōt videā. Jesus autē ait illi. Glade. Fi
des tua te saluū fecit. Et cōfestim vidit
Mat.20.g.
⁊ sequebat eū in via.

XI

A
T cū appropinquarent hiero
solyme ⁊ bethanie ad montē oli
uarū mittit duos ex discipulis

suis ⁊ ait illis. Itē in castellū quod con
tra vos est: ⁊ statim introeūtes illuc in
uenietis pullū ligatum. super quem ne
mo adhuc hoīm sedit. Soluite illum ⁊
adducite. Et si quis robi⁹ dixerit quid
facitis: dicite quia domino necessarius
est: et continuo illum dimittet huc. Et
abente inuenient pullum ligatum ante
ianuam foris in biuio et soluūt eū.
Et quidam de illic stantibus dicebant
illis. Quid facitis soluentes pullū. Qui
dixerūt eis sicut preceperat illis iesus et
dimiserūt eis. Et duxerunt pullum ad
jesum ⁊ imponūt illi vestimenta sua ⁊ se

B
Mat.21.a.
Luce.19.e

Mat.21.b
Luce.19.f
Io.12.b.

E
Mat.21.c

Mat.21.c.
u.c.13.b.

D
Mat.21.b
u.c.19.g
Joh.2.d

E
Esa.56.
Diere.7.
Mat.21.g
Luce.16.g
Joh.7.e.7.g

E
Mat.21.c
Luce.13.b

Mat.17.e.7.21.c
Luce.17.b.

Mat.21.d. **Jo.**
.b. **F**
Mat.5.c

Mat.21.d
Luce.20.a

dit sup eum. **O**ulti aut vestimenta sua strauerunt in via. **A**lii autem frondes cederunt de arboribus; et sternebant in via. Et qui peribant et qui sequebant clamabant dicentes: **O**sanna benedictus qui venit in nomine domini: benedictus quod venit regnum patris nostri Iuda: osanna in excelsum. Et introiit hierosolymam in templum: et circumspectis oibus cum iam vespa esset hora: exiit in bethaniam cum duodecim. Et alia die cum exirent a bethania esuriri: Cuncti perdiuerterunt alonge sicut hincem folia: venit si quod forte inueniret in ea. Et cum venisset ad eas nihil inuenit propter folia. **N**on enim erat tempus sicorum. Et respondens dixit ei. Jam non amplius in eternum ex te quis fructum manducet. Et audiebat discipuli eius. et veniuit iterum hierosolymam. Et cum introiisset in templo plucepit eiecerere vendentes et ementes in templo: et mensas numulariorum et cathebras vendentium colubas euerunt. Et non sinebat ut quis transferret vas a templum et docebat dicens eis: Nonne scriptum est quod domus mea domus orationis vocabit omnes gentibus: eos autem fecisti eam speluncam latronum. Quo auditio principes sacerdotum et scribentes quebant quod enim poteret Timebant enim eum: quoniam peruersa turba admirabatur super doctrinam eius. Et cum vespa facta esset egrediebatur de civitate. Et cum mane transiret viderunt sicut arida factaz a radicibus. Et recordatus petrus dixit ei Rabbi: ecce sucus cui maledixisti aruit. **E**t respondens Iesus ait illis. Habete fidem dei. Amem dico vobis quod certi dixerit huic monti tollere et mittere in mare et non habetur auerter in corde suo: sed crediderit: quod cum dixerit fiat. sicut ei. **S**ed opterea dico vobis: omnia quecumque orantes petitis credite quod accipietis: et eueniens vobis. Et cum sicut sitis ad orandum dimittite si quid habetis aduersus aliquem: ut et per ut qui in celis est dimittat vobis peccata vestra. **N**e si vos non dimiseritis: nec per ut qui in celis est dimittet vobis peccata vestra. Et veniunt rursum hierosolymam. Et cum ambularet in templo accedit ad eum summi sacerdotes et scribentes et seniores et dicunt ei. In quod pos-

testate haec facias. et quis dedit tibi hanc potestatem ut ista facias? **I**esus autem respondens ait illis. Interrogabo vos et ego vobis in qua parte haec faciam. Baptismum iohannis de celo erat. an ex hominibus? Responde mihi. At illi cogitabant secundum dicentes: Si dixerimus de celo: dicet nobis. Quare ergo non credidistis ei. Si dixerimus ex hominibus: timemus populum. **O**nes enim habebant iohannem quod vere propheta esset. Et respondentes dicitur ihesu. Nescimus. Et respondens Iesus ait illis. Neque ego dico vobis in quod potestate haec faciam.

XII

Et cepit Iesus in paleolis loqui **M**at.21.f
vineam pastinavit hoc: et circum dedit sepem et fodit lacum et edificauit turrim et locauit eam agricolis. et peregre prefectus est. Et misit ad agricolas in tempore seruum ut ab agricolis acciperet de fructu vinee. Qui apprehensum eum ceciderunt et dimiserunt vacuum. Et iterum misit ad illos alios seruum. et illi in capite vulnerauerunt et trunculis affecerunt. Et rursum alii misit et illi occiderunt **M**at.23.f
et plures alios quosdam cedentes alios vero occidentes. Adhuc ergo vobis filii charissimum et illum misit ad eos non nisi minus dices: quod reverebuntur filium meum. Colonii autem dixerunt adiuicem. Hic est heres. Glenite occidamus eum et ne a cruce hereditatis. Et apprehendentes eum occiderunt et eiecerunt extra vineam. Quid ergo faciet dominus vinee? Gleniet et perdet colonos: et dabit vineam aliis. Nec scripturam hanc legistis: lapidem quem reprobauerunt edificantes hic factus est in caput anguli. a domino factum est istud et est mirabile in oculis nostris. Et querebatur eum tenerem: et timuerunt turbam. Cognoverunt enim quoniam ad eos paleolum hanc dixerit. Et relicto eo abiuerunt. Et mittunt ad eum quosdam ex phariseis et herodianis ut eum capient in verbo. Qui venientes dicunt ei. Magister scimus quod verares et non curas quemque. Nec enim vides in faciem hominum: sed in veritate viam dei doces. Licet tributum dare cesari an non

B
Gen.37.
Mat.21.f

Mat.21.g. Luce 20.c. **H**ec.4.b,
1. **H**ec.2.a

Mat.21.g. Lue.19.g.7.20.c.7.22.a.
Job.7.e.7.g

Mat.22.c. **L**uce.20.d
Mat.22.c. **L**uke.20.d

G

Marcus

dabimus? Qui sciens versutiā illoꝝ ait
illis. Quid me tētatis? Afferte mihi de-
nariū ut videā. At illi tulerūt ei. Et ait
illis: Cuius est imago hec et inscriptio?
Dicunt ei: Cesaris. Rūdens aut̄ ielus
dixit illis: Reddite igit̄ q̄ sunt celeris ce-
sat: et q̄ sunt dei teo. Et mirabant̄ super
eo. Et venerūt ad eū iaducei q̄ dicunt re-
surrectionē nō esse: et interrogabant̄ en-
dicentes. Magister: moyses nobis scri-
psit: ut si cuius frater mortuus fuerit et
dimiserit vxorē: et filios nō reliquit: acci-
piat frater eius vxorē ipsius et reuictus et
semē fratri suo. Septē ḡ frēs erāt et pa-
mus accepit vxorē et mortuus est nō re-
lito semine. Et secundus accepit eam et
mortuus est: et nec iste reliquit semen. Et
tercius similiter. Et accepert̄ eā simili-
liter septē et nō reliquerūt semē. Nonis
sima oīm defuncta est et mulier. In re-
surrectione ergo cū resurrexerint: cuius
de his erit vxor. Septē em̄ habuerunt
eā vxorē. Et rūdens ielus ait illis. Nō
ne ideo erratis. nō scientes scripturas ne
q̄ virtutē dei? Cū em̄ a mortuis resur-
ixerint neq̄ nubent neq̄ nubent: sed
sunt sicut angelī dei in celis. De mortu-
is aut̄ q̄ resurgant non legis in libro
moysi sup rubū. quō dixerit illi de? inq̄
ens. Ego sū de? abraā et de? ysaac et deus
iacob: Nō es̄ de? mortuox; sed viuorū.
Elos ḡ multū erratis. Et accessit vnuſ
de scribis qui audierat illos p̄quirentes
et videne qm̄ bene illis rūderit interro-
rogavit eū qđ esset primū oīm manda-
tū. Iesus aut̄ rūdit ei: quia primū oīm
mandatū est. Audi isti dñs deus tu? de?
vnuſ est. et diliges dñm deū tuū ex to-
to corde tuo et ex tota anima tua et ex tota
mēte tua et ex tota virtute tua. Hoc est
primū mandatū. Secundū aut̄ simile
est illi. Diliges primū tuū tanq̄ teipm
Omnis horū aliud mandatū nō est. Et
ait illi scriba: Bñ m̄ḡ in veritate dixisti
q̄ vnuſ est deus et nō est aliud p̄ter eū.
Et vt diligas ex toto corde et ex toto in-
tellectu. et ex tota anima. et ex tota fortitudi-
ne. et diligere p̄mū tanq̄ seipm. maius

est om̄ib⁹ holocaustomatib⁹ et sacrificijs
Iesus aut̄ videns q̄ sapienter respon-
disset: dixit illi. Nō es longe a regno tei
Et nemo iam audebat eū interrogare Mat.22.g.
Et rūdens ielus dicebat docēs in tem-
plo. Quō dicunt scribi p̄m filium cste
dauid. Ipse em̄ dauid dicit i sp̄us sancto Mat.22.g.
Dicit dñs dño meo sede a dextr̄ meis Luce.20.g.
donec ponā inimicos tuos scabellū pedū p̄s.109.
tuox. Ipse ergo dauid dicit eū dñm: et
vñ est filius ei? Et multa turba eum li-
benter audiuit. Et dicebat eis in doctri-
na sua. Lauete a scribis: q̄ volunt in lo-
lis abulare et salutari in foro. et in p̄mis
cathedris sedere in synagogis et primos
discubit̄ in cenis. Qui deuorāt domos
viduap̄ sub obtent u. plix eōm̄ hi ac-
cipiēt plixius iudicū. Et sedēs ielus p̄
gacophilatiū aspiciebat quō turba iacta-
ret es in gacop hilatiū. et multi diuites
iactabant multa. Cū venisset aut̄ vna Luce.21.a.
vidua paup̄ misit duo minuta quod est
q̄drans. Et p̄uocans discipulos suos ait
illis. Amē dico vobis: qm̄ vidua hec pau-
per plus oīb⁹ misit que miserūt in gacō
philatiū. Dēs em̄ ex eo q̄ abūdabat il-
lis miserūt h̄ vō de penuria sua oīa q̄ ha-
buit misit totū pīctū lūnū XIII A
e T cū egredereſ de tēplo: ait illi Mat.14.a
vñ ex discipul̄ suis. Oiḡ aspi-
ce q̄les lapides: et q̄les strucrure. Et rū-
dens ielus ait illi. Clides has om̄is ma-
gnas edificatiōes. Non relinqueſ lapis
sup lapidem qui nō destruaf. Et cū sede-
ret in monte oliuap̄ p̄tra templū inter-
rogabat eū sep̄atim petrus et iacobo et io-
hannes et andreas: Dic nob̄ qn̄ ista fiēt
et qđ signū erit qn̄ hec oīa incipient p̄sū B
mari. Et rūdens ielus cepit dicere illis Mat.7.d.7.24
Clidete ne q̄s vos seducat: Multi em̄ a. Luce.21.b
venient in noīe meo dicentes: q̄ ego sū i. Cor.3.d
et multos seducent. Lū audieritis aut̄ Eple.5.b
bella et opinioneſ bellorū ne timueritis.
Portet em̄ hec fieri: sed nōdum finis.
Erurget em̄ ḡes p̄gentē: et regnū super
regnū. et erūt terremot̄ p̄ loca et fames
Inītū dolor̄ hec. Clidete aut̄ vosmet Mat.10.c.
ipsos. Tradet em̄ vos in p̄culis et syna Joh.6.g.

Mat.22.d
Ro.13.b
Mat.22.d
Luce.20.e

Deu.25
D
Mat.22.d
Luce.22.e.

E
Grod.3
Mat.22.e
Mat.22.f.
Luce.10.f.

Deut.6
Mat.22.f.
Luce.10.g

F
Leuit.16. Mat.
22.g. Ia.2.b
i. Cor.8.b
Eple.4.a

L
Jat.10.D
uce.12.B

Jat.10.E. 7.24.
Johel.2.

Jat.24.C
uce.21.D
Jat.24.C
Jat.24.C
uce.21.E
Jat.24.C

Jat.24.D
ice.17.E
Jat.24.C

obel.3.
a. v.7.13
Jat.24.D
ce.21.E
aniel.7.

Jat.24.E
ce.21.F

G
at.24.E
c.6.D.7.21.F.

gogis vapulabitis et an p̄sides et reges
habitus ppter me in testimoniu illis. Et
in oēs ḡtes p̄amū oportet pdicari euā
genū. Et cū duxerint vos tradentes. no
lite p̄cogitare qd loqmini; sed qd datuz
vobis tuerit in ilia hora id loqmini. No
em̄ vos estis loqntes; sed sp̄us sanctus.
Tradet aut frater fratrem in morte. et p̄
fum et plurēt filii in parentes; et morte
afficiet eos. Et eritis odio oib⁹ ppter no
men meū. Qui aut sustinuerit in fine:
hic saluus erit. Cū aut videritis alvi
nationē desolatiōis stante vbi nō debet
q̄ legit intelligat. Tunc q̄ in iudea sunt
fugiant in montes; et q̄ iup tectū ne de
scendat in domū; nec introeat vt tollat
qd de domo sua. et q̄ in agro erit nō reue
rat retro collere vestimentū suū. Ele aut
pgnantib⁹ et nutrientib⁹ in illis diebus
Orate vero vt hyeme nō fiant. Erunt
enī dies illi tribulatiōis tales q̄les non
fuerūt ab initio creature quā p̄didit de
us v̄sq̄ nūc; neq̄ fieri. Et nūl breuiasset
dñs dies; nō fuisset saua ois caro. H̄z
pter electos q̄s elegit breuiavit dies.
Et tūc si q̄s vobis dixerit: Ecce hic est
xps; ecce illic; ne credideritis. Erurgent
enī pseudochristi et pseudopphete. et da
bunt signa et portēta ad seducedos si fie
ri p̄t euā electos. Elos ḡ videte. Ecce
p̄xii vobis oia: Sed in illis dieb⁹ post
tribulationē illiam sol p̄tenebrabit; et lu
na nō dabit splendorē suū. Et stelle celi
erūt decidētes; et virtutes q̄m celis sūt
mouebūt. Et tūc videbit filiū hōis re
mentē in nubib⁹ cū virtute multa et glia
E: tunc mitter angelos suos et p̄grega
bit electos suos a q̄tuor ventis a sumo
terre v̄sq̄ ad summū celi. A scīc aut di
scite p̄abolā. Cū iam ramus eius tener
fuerit et nata fuerint folia cognoscitis q̄
in primo sit elias. Sic et vos cū videris
tis hec fieri: scītote q̄ in primo sit iostys
Amen dico vobis qm̄ nō transfibit ḡnā
tio hec donec omnia ista fiant. Celū et ter
ra transfibit: v̄ba aut mea nō trāfibit.
De die aut illo vel hora nemo scit: neq̄
angeli ī celo neq̄ fili⁹: nisi p̄t. Glidete vi

glate et orate. Nescitis em̄ qm̄ t̄hus sit.
H̄cū hō qui p̄tegre p̄fecut re aquit
domū suā. et dedit seruis suis p̄tāez cu/
iusq̄ operis: et ianitor p̄cepit vt vigilet.
Erigilate ḡ. Nescitis em̄ qm̄ dñs dom⁹
veniet: sero an media nocte: an gallican
tu: an mane: ne cū v̄nerit repente inue
niat vos dormientes. Qd aut vobis ti
co oib⁹ dico: vigilate. XIII

Mat.21.b
Lue.22.b

Luce.14.f
Mat.12.e

Mat.22.a
Lue.22.a

Joh.26.a

Mat.26.a
Lue.22.a

Mat.26.a
Lue.22.a

Mat.26.a
Lue.22.a

Mat.26.a
Lue.22.a

Mat.26.a
Lue.22.a

Mat.26.b
Lue.22.a

Marcus

abierunt discipuli eius: et venerunt in ciuitate et inuenierunt sicut dixerat illis: et parauerunt pasca. Vespere autem facto: venit cum duodecim. Et discubentibus eis et manducantibus ait Iesus: Amen dico vobis: quod non ex vobis tradet me qui manducat me cum. At illi ceperunt contristari et dicere ei singulatum: Numquid ego. Qui ait illi. Tunc ex duodecim qui intingit mecum manum in cato. Et filius quidem huius vadit: si scriptum est de eo. Ne ait hoc illi pater qui filius huius tradet: Bonum erat ei: si non esset natus homo ille. Et manducantibus illis: accepit Iesus panem et benedicentes friguit et dedidit eis et ait. Sumite: hoc est corpus meum. Et accepto calice gratias agens dedit eis. Et biberunt ex illo oes. Et ait illis: Hic est sanguis meus noui testamenti: qui per multis effundetur. Amen dico vobis: quod iam non bibatur de genimine vitis usque in diem illius cum illis bibatur nouum in regno dei. Et hymno victo exierunt in monte olivetano. Et ait eis Iesus: Dives scadalicabimini in nocte ista: quod scriptum est: percutiā pastore et dispigerent oves. Sed posteaque surrexerunt precedentes vos in galileam. Petrus autem ait illi: Et si oves scadalicati fuerint: sed non ego. Et ait illi Iesus: Amen dico tibi: quod tu hodie in nocte hac priusquam gallos vocabis tederit ter me esse negatur. At ille amplius loquitur. Et si oportuerit me simul comori tibi non te negabo. Si militer autem et oves dicebat. Et veniunt in predictum cui nomine gethsemani: et ait discipulis suis: Sedete hic donec oratio. Et assumit petrum et iacobum et iohannem secum: et cepit pauorem et tederet. Et ait illi: Tristis est anima mea usque ad mortem. Sustinet hic et vigilare. Et cum processisset paupelum procedit super terram et orabat ut si fieri posset transiret ab eo hora. Et dixit: Abba pater: oia tibi possibilia sunt: transfer calicem hunc a me. Sed non quod ego volo: sed quod tu. Et venit: et inuenit eos dormientes. Et ait petro: Sim dormies? Non potuisti una hora vigilare. Vigilate et orate ut non intretis in temptationem. Spes quidem prompta est: caro vero inservient.

ma. Et iterum abiens orauit eundem servum dicens. Et reuersus tenuo: inuenit Mat. 26. d. eos dormientes. Erat enim oculi eorum gravatae: et ignorabant quod responderet ei. Et veit tertio et ait illis: Dormite iam et requiescite. Sufficit. Uenit hora ecce filius hominis tradef in manus patrum. Surgite eamus. Ecce qui me tradet prope est. E
 / Et adhuc eo loquente: venit iudas scari oth unus de duodecim: et cum eo turbam multam. cum gladiis et lignis missis a summis sacerdotibus et scribis et senioribus. Dederat autem traditorum eis signum dicens: Quem cunq; osculari fuero ipse est tenete eum: et ducite caute. Et cum venisset statim accedens ad eum ait: Ave rabbi. Et osculatus est eum. At illi manus iniecerunt in Iesum et tenuerunt eum. Tunc autem quodam de circuistatis educens gladium percussit seruum summum facilius: et apertauit illi auriculam. Et rupit dextra Iesu ait illi: Tangi ad latronem eris. cum gladiis et lignis apprehendere me. Quo tidie erat apud vos in templo docens et non me tenuistis. Sed ut impleans scriptum: Tunc discipuli eius relinquerent eum oes fugerunt. Adolescentes autem quodam sequentes eum amici syndone super nudo. et tenuerunt eum. At ille rejecta syndone nudus pfugit ab eis. Et adduxerunt Iesum ad sumum sacerdotem: et conuenierunt oes sacerdotes et scribes et seniores. Petrus autem alios fecerunt est eum usque intro in atrium summi sacerdotis: et sedebat cum ministris ad ignem et calefaciebat se. Summi autem sacerdotes et omnes concilii querebant adsumus Iesum testimonium ut eum morti trasderent: nec inueniebant. Multa autem testimoniū falsum dicebant aduersus eum: et conuenientia testimonia non erant. Et quodam surgentes falsum testimonium ferebant aduersus eum dicentes: Quid nos audiimus eum dicentem. Ego dissoluam templum hoc manu factum: et post triduum aliud non manufactum edificabam. Et non erat concordia testimoniū illorum. Eruges autem sumus sacerdos in mediū: interrogavit Iesum dicentes: Non resides quocumque ad ea quae tibi obiecimus ab his. Ille autem tacet et nullus.

Mat. 26. b.
Joh. 13. e

L
Mat. 26. b.
Lu. 22. c.
Mat. 26. c.
Luce. 22. b.

Mat. 26. c.

Mat. 26. c.
Joh. 18. a

Zach. 13.

Mat. 26. c.
Luc. 22. d

Mat. 26. c.

Mat. 26. d.

Mat. 26. d.

Mat. 26. d.
Joh. 12. d.
Mat. 26. d.
Luce. 22. d

Mat. 26. d.
L. 22. e. Jo. 6. e.
Mat. 26. d.
Lu. 22. e

Mat. 26. d.

at.26.f. Luc. hil rñdit Rursum summ' sacerdoe in^t
 G rogabat eū: et dicit ei Tu es christus fili
 us dei bñdicti. Jesus aut̄ dixit illi. Ego
 sum. Et videbitis filium hominis sedētē a dext̄
 ris virtutis dei: et venītē cū nubib⁹ ce
 li. Hāmus aut̄ sacerdos scindēs vesti
 metā sua ait. Quid adhuc desideram?
 testes. Auditis blasphemiam Quid vobis
 videſ? Qui oēs adēnauerūt eū esse reū
 mortis. Et ceperūt qdā cōspuere eū et
 velare faciē ei? et collaphis eū cedere et
 dicere ei prophetica. Et ministri alapis eu⁹
 cedebant. Et cū esset petr⁹ in atrio teor
 sum venit una ex ancillis summi sacer
 dot⁹: et cū vidisset petr⁹ calefacientem se
 aspiciē illū ait. Et tu cū iesu naçareno
 eras. At ille negauit dicens. Neq; scio ne
 q; noui qd dicas. Et exiit foras aū atriu⁹
 et callus cātauit Rursus aut̄ cū vidiss;
 illū ancilla cepit dicere circumstantib⁹: qz
 hic er illis est. At ille iter⁹ negauit. Et p
 pusilli rursus q; astabat dicebant petro
 Tere ex illis es: nā et galileus es. Ille
 aut̄ cepit anathematicare et iurare qz ne
 scio boiem istū quē dicitis. Et statim gal
 lus iter⁹ cantauit. Et recordatus ē pe
 tr⁹ verbi qd viderat ei iesus: priusq; gal
 lus cātet bis. ter me negabis, et cepit flere
 Iat.26.g
 uce.22.g.
 A Iat.27. a. Lu.
 a. Joh.18.e

/T̄ festim mane cōciliū XV
 e facientes summi sacerdotes cū
 seniorib⁹ et scribis et vniuerso cō
 cilior; vincientes iesum duxerūt et tradi
 derūt pilato. /Et interrogauit eū pilat⁹
 tu es rex iudeor⁹? At ille rñdens ait illi:
 Tu dicis. /Et accusabat eū summi sacer
 dotes in multis. Pilatus aut̄ rursus in
 terrogauit eū dicens. Nō rñdes qd qz? Ti
 de in quantis te accusant? Jesus aut̄
 ampli⁹ nihil rñdit: ita ut miraretur pilat⁹.
 Iat.27.b. Lu.
 s.c. Joh.18.g

/Per diē aut̄ festū solebat dimittere ill
 os saluos. fecebat: qd cū seditionis
 erat vincitus qd in seditione fecerat homi
 cidiū. Et cū ascēdisset turba: cepit roga
 re sicut semper faciebat illis. Pilat⁹ aut̄
 rñdit ei et dixit. Tultis dimittā vobis
 regē iudeor⁹. Sciebat enī qd per inuidi
 am tradidissent eū summi sacerdotes.

Pontifices aut̄ concitauerūt turbam Mat.27.b. I. n.
 vt magis barabbā dimitteret eis. Pilata 23.c. Joh.18.g.
 tus aut̄ iterū rñdens ait illis: Quid erit Actu.3.c.
 go vultis faciā regi iudeor⁹. At illi iterū
 clamauerūt Crucifige eū. Pilatus ve
 ro dicebat illis. Quid enī mali fecit? At
 illi magis clamabat: crucifige eum. Pilat⁹
 lat⁹ aut̄ volēs populo satissimamente dimisit il⁹ 23.d. Joh.19.c.
 lis barabbā: et tradidit iesum flagell' ce
 sum ut crucifigere. Milites aut̄ dure
 runt eū in atriu⁹ p̄torij et cōuocat totaz Joh.19.a.
 cohortē et induunt eū purpura. et impo
 nūt ei plectētes spineā coronā et ceperūt
 salutare eum. Ave rex iudeor⁹. Et p̄cuti
 ebant caput eius harūdine et conspuer
 bant eū: et tonētes genua adorabat eū
 Et postq; illusēt ei. exierūt illū purpu
 ra et induerunt eū vestimentē suis et edu
 cunt illū ut crucifigerent eū. Et anga
 riauerūt pretereunte quēpiā simonem 23.d.
 cyreneū veniente de villa. p̄fem aleran
 dri et rufi ut tolleret crucē eius. Et per Mat.27.d. Lu.
 ducunt illū in golgotha locū qd est in 23.e. Jo.19.c
 terpretatiū caluarie locus. Et dabat ei Mat.27.d. Jo.
 bibere myrrathū vinum et non accepit 19.c.
 /Et crucifigentes eū diuiserūt vestimentē Mat.17.d. Lu.
 ta ei: mittētes sorte sup eis qd qd tolle 23.e. Joh.19.d
 ret. Erat aut̄ hora tertia. et crucifixerūt
 eum. Et erat titulus cause eius inscri
 ptus rer iudeor⁹. Et cū eo crucifigūt du
 os latrones. vnu a dext̄ris et aliū a fini
 stris eius. Et impleta est scriptura qd di
 cit: Et cū iniq; reputatus est. Et p̄tere
 untes blasphemabat eū: mouētes capi
 ta sua et dicentes. Glah qd destruis tem Mat.27.e.
 plū dei et in tribi diebus reedificas. Sal. Sapien.2.
 uim fac temetipm descēdens de cruce. E
 /Similiter et summi sacerdotes illudē Mat.27.e.
 tes ad alterut⁹ cū scribis dicebant: Ali Luce.23.e.
 os saluos fecit: seipm nō potest salvum
 facere. Christus rex israel. descendat Mat.27.e
 nunc de cruce ut videamus et creda
 mus. /Et qui cum eo crucifiri erant cō Mat.27.e
 uribantur ei. Et facta hora sesta: te Luce.23.e.
 nebre facte sunt per totam terram vscq;
 in horā nonam. /Et hora nona erclama
 vit iesus voce magna dicēs: Helyo! Heli
 loy lama esebthani. Quod est interpre

Prologus

F tatum: Deus meus deus meus: ut qd
 dereliquisti me. Et qdas de circumstantib
 audiētes dicebāt. Ecce hēliā vocat Lur
 ren̄s aut̄ vñus et implex̄ lpongiā aceto;
 circūponensq̄ calamo; potii dabat ei di
 cēs. Sinite videamus si veniat hleias
 ad deponendū eū. Iesus aut̄ emissa vo
 ce magna expirauit. Et velum templi
 lesum est in duo a summo vsc̄ deors
 sum. Clidens autē centurio q̄ ex aduer
 so stabant: quia sic clamās expirasset; ait.
 Glere hic homo filius dei erat. Crat au
 tem et mulieres de longe aspicientes: in
 ter quas erat maria magdalene et maria
 iacobi minoris. et ioseph̄ mater. et salome;
 et cum essent in galilea sequebātur
 eum et ministrabāt ei. et alie multe q̄ si
 mulcū eo ascenderāt hiersolymā. Et
 cū iam sero esset factū: qz erat paralceue
 qd̄ est an̄ sabbatū veit ioseph̄ ab arima
 thia nobilis decurio. q̄ et ipse erat expe
 ctās regnū dei. Et audacter itroiuit ad
 pilatū et petiit corp̄ iesu. Pilatus autē
 mirabat h̄i iā obissem. Et accersito cētu
 rione: interrogauit eū si iā mortu⁹ eset.
 Et cū cognouisset a cēturione: donauit
 corpus ioseph̄. Joseph̄ aut̄ mercator syn
 donē: et depones eū in monumēto qd̄ erat excisuz
 de petra. et aduoluit lapidem ad ostium
 monumēti. Maria autē magdalene et
 maria ioseph̄ aspicebat vbi poneretur.
 E cū trāfisset sabbatū: XVI
 e maria magdalene et maria iaco
 bi et salome emerūt aromata: vt
 venientes vnguent iesum. Et valde ma
 ne vna sabbatoz veniūt ad monumēto
 orto iā sole. Et dicebāt ad inuicē. Quis
 reuoluet nob̄ lapidē ab ostio monumē
 ti? Et respiciētes viderūt reuolutū lapi
 dē. Crat q̄ p̄e magn⁹ valde. Et introeū
 tes in monumentū videtūt iuuenē se
 dentē in textris cooptū stola candida et
 obſtupuerūt. Qui dicit illis. Nolite ex
 pauescere Iesum q̄ ritis naçarenu cruci
 fñi: surrexit nō est hic. Ecce loc⁹ vbi po
 fuerūt eū. Sz ite dicite discipul⁹ ei⁹ et pe
 tro q̄ p̄cedet vos i galileā. Ibi eū vides
 bitis sic dixit vobis. At ille exētes fugē Mat.28.b
 rūt de monumēto. Inualerat enim eas tre
 mor et paor et nemini q̄c̄ dixerunt. Li
 mebat enī. Surges aut̄ iesus mane pri
 ma sabbati apparuit p̄mo marie magda
 lene te q̄ elecerat septe demōia. Illa vas
 des nūcianuit his q̄ cū eo fugerat iugētis
 bus et flētib⁹ et illi audiētes qz viueret et
 vitus eis ab ea: nō crediderut. Post hēc
 aut̄ duob⁹ ex his ambulatib⁹ onlus ē in
 alia effigie eūtib⁹ in villā: et illi eūtes nū
 clauerūt ceter⁹ nec illis crediderūt. Ros
 uissime aut̄ recubebib⁹ illis vnde cī appa
 ruit: et exprobrait incredulitatē coz et
 duriciā cordis: qz his q̄ viderat eū tenet
 rexisse nō crediderūt. Et dixit eis: Quin
 tes in mundū vniueriuz: p̄dicate euāge
 liū oī creature. Qui crediderit et baptua
 tus fuerit salu⁹ erit. q̄ vero nō credide
 rit p̄dcmnabit. Signa aut̄ eos q̄ credi
 derint hēc tequent. In noīe meo demo
 nia ejciet. linguis ioquent nouis. serpē
 tes tollent. Et si mortiferū qd̄ biberint
 nō eis nocebūt. Sup̄ egros man⁹ impo
 net et bñ habebit. Et dñs quidem iesus
 postiq̄ locut⁹ est eū. Assumptus est in ce
 lum et sedet a dextris dei. Illi aut̄ p̄fecti
 p̄dicauerunt vbi: qz dño coopante: et set
 monē p̄firmate: iequentib⁹ signis.
 Explicit euāgeliū fm Marciū.
 Incipit prefatio beati hieronymi pre
 lbyteri in euāgeliū fm Lucam.
 Elcas syrus natōe anti
 ocens. arte medic⁹ disci
 pulus aploz postea pati
 lum secutus vsc̄ ad cō
 summatōz eiut seruies
 dñs sine crimine Nam
 neq̄ vroxē vñq̄ hñs neq̄ filos: septu
 ginta et q̄ti uoz annoz obiit in bythmia
 plenus ipūlcō. Qui cū iā scripta essent
 euāgelia p̄ mattheū qdē in iudea. p̄ mar
 cum aut̄ in italia: sancto instigāte ipū in
 achiae p̄tib⁹ hoc scripsit euāgeliū: signis
 ficas euā i p̄c in p̄ncipio an̄ tuū alia esse
 descripta. Qui extra ea q̄ ordo euāgeliū